

Megjelen minden vasárnap

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egy évre	4 frt.
Félévre	2 frt.
Negyedévre	1 frt.
Egyes szám ára	8 kr.

SZERKESZTŐSEG:

Szobotka Gusztáv ügyvéd irodájában, hova a lap szellemi részét illető közlemények és pénzküldemények is intézendők.

MINDSZENT.

VEGYES TARTALMU HETILAP.

HIRDETÉSEKRE NÉZVE

a lap hátulsó (4-ik) oldala 20 helyre van beosztva. Egy hely ára 90 kr. Kincstár bélyegilleték külön 30 kr. A szerkesztőségen kívül elfogad előfizetéseket és hirdetéseket a helybeli könyvnyomda is

NYILTTÉRBE

minden egyes sor közlése 15 kr. Bérmentésben levelek csak ismert kezektől fogadtatnak el. Kéziratok vissza nem adatnak.

Kendertermelés.

Évek során át küzködik a magyar földműves a gazdasági válsággal. Volt idő, midőn az optimisták tagadták a gazdasági válság létezését, bekövetkeztét, a pessimisták az ország tönkét hirdették és maguk előtt látták szeretett hazánk ezredéves fenállása után romba döntét.

Az optimisták nem vették számításba a mind inkább elterjedő védvámok káros befolyását gabona kivitelünkre, számadáson kívül hagyták azon esélyt, hogy a jószág állományok értéke fele értékre szállhat le és ezáltal a rendezett viszonyok között élő gazda sem számíthat szükség esetén aránylagos segélyforrásra, a mit ezelőtt tehetett, nem számítottak arra, hogy az adó oly óriási mérvben emelkedik, ugy az államnál, mint az egyes közületeknél, nem érintették az Alföld legnagyobb részén fölmerült ármentesítési költségek fedezésére címén szükséges költségeket. Csálódta tehát.

A pessimisták nem hitték, hogy e sorsüldözte nép annyi csapás után sem veszíti el munkakedvét, hogy a rosz termések egész sorozata után eljövendő azon idő, midőn országszerte jó termés leend, nem képzelték, hogy az oly szívós természetű nép, mint a miénk, nem hogy összegörnyed a terhek alatt, hanem kettőzött erővel fárad, dolgoz, küzd a létért, hogy ez a nép, ha kell, takarékos is tud lenni, tünni, szenvedni. Az ég Ura megadta ez évben az általános jó termést, fizeti a magyar nép közterheit, fedezi részben szükségleteit, új kedvvel, reménnyel megy ezután ismét a munka elé, „a magyar élni fog, élnie kell!”

Az előadottak mellett is gondolkozni kell a földművesnek a jövőt illetőleg és azon lennie, hogy jövedelmét lehetőleg növeszse, gyarapítsa.

A tudományok, művészet és földművelés mellett az ipart, kereskedelmet kell fejleszteni és egyesek ez irányban mozgalmat indítottak meg, melynek eredményeképpen az országban különféle iparvállalatok létesültek, részben a megvalósuláshoz közel állanak.

Az előbbieket sorozatát megnyitja a Szegeden létesített „kender kikészítő” gyár.

Sokan fáradtak e gyár létesítésén és habár Szeged várost megilleti is az orosz-lánrészt e vállalat megalkotásánál, Narbut János és Hipp Miklós a külföldről nem jönnek be, Szeged minden áldozatkészsége mellett sem állítanak gyárat, hahogy az üzemhez szükséges kendertermelés nem biztosítottatik.

Ez irányban fáradozott hosszú időn át és pedig sikerrel a többek között első sorban Novák József, a tápéi kerület orsz. képviselője, Pallavicini Sándor örgróf ügyésze.

O volt az, ki a külföldiek szándékát tudván, első sorban a Pallaviciniuradalmat képviselve, nevezettekkel szerződött, miután e tervnek örgróf Pallavicini Sándor urat megnyerte, ő volt az, ki nemcsak az uradalmat óhajtott a kendertermelés előnyei-

ben részesíteni, de a bérlőket és gazdaközöniséget is és ma már a kezdet nehézségein túl van a vállalat, van szerződő fél elég, de nem túl sok.

Közöljük alábbiakban a szerződés szövegét szóról-szóra. Ajánljuk annak áttanulását mindenkinek, kinek jó földje van, ki munkálkodni szeret, ki jövedelmét igen nagy mértékben növelni óhajtja.

A kendertermelés oly annyira célszerű, nagy jövedelmet hajtó, hogy a kormány is tőle telhetőleg előmozdítja nevezettek vállalatát. Bakay Nándor, a kormány kendertermelési biztosa beutazta e vidéket, szakszerű előadásokat tartott, sajnos, hogy ily nagy község, mint Mindszent, nem részesült ez előnyben, hisszük azonban, hogy a mit eddig elmulasztott tenni, a jövőben pótolandja.

Föl tehát! Termeljünk kendert.

Kicsiben termelik és termelték azt gazdáink eddig is, csak hogy a gyár számára termelendő kender máskép munkálendő, kezelendő, azt meg elsajátítjuk.

A szerződési minta így hangzik:

*

Mely egyrésztől X. Y., másrésztől Hipp Miklós és Narbut János kenderkikészítő gyárosok között, a következő feltételek mellett kötöttet:

I. X. Y. mint termelő ezennel kötelezettséget vállal, hogy az 1888-ik évtől 1892-ik évig terjedő öt éven át, évenként mintegy . . . katasztrális holdon kendert fog termelni, melynek összes termelést a jelen szerződésben megszabott árért nevezett gyárosoknak, vagy az általuk alkotandó részvénytársaságnak fogja átadni, nevezett gyárosok avagy az általuk alkotandó részvénytársaság kötelezik magukat, hogy a termelő által előállított összes kendertermést átfogják venni.

II. A termelés és átadás tekintetében a termelő kötelessége abból álland, hogy:

a) tartozik vagy eredeti vagy utánrendelt jóminőségű olasz magot a kendertermelésre alkalmas földben úgy vetni, hogy katasztrális holdanként legalább 30 és legfeljebb 40 kilogramm jusson sorvetővel vetve;

b) tartozik a termelt kendert mihelyt a virágos kender elvirágzott és a magvas kender toklaja elkezd képződni, a földszine fölött kézzel vagy géppel levágva learatni s megszáritásra kérébe kötni, oly formán, hogy minden marok a levelek alján össze legyen kötve s minden két marokból egy kéve állíttassék össze az alsó részen alkalmazott kötés által;

c) a termelő tartozik a kenderből, a kikészítő gyárosok által meghatározott mennyiséget fonnyasztott állapotban, a termelő által a kikészítők beleegyezésével e végre kijelölendő áztató-helyre szállítani, a többi pedig — ha ez szeptember hó végéig kívántatnék a legközelebbi vasuti- vagy hajó-rakodóhoz a kocsiba vagy hajóba berakva átadni. A szeptember hó végéig át nem vett részt a termelő saját területén tartozik asztagokba rakatni és szal-

mával betakarva, a május hó végéig megéjtendő tavaszi átadásig eltartani; egy-egy asztagban azonban legfeljebb 30,000 kéve kendert lesz szabad berakni. A tűzkár elleni biztosítás költsége termelőt illeti; az esetleg áztatott állapotban a termelő birtokában maradt kender-kórók, a beváltási nyers áron fölül gyárosok javára és terhére kévéként 2 kral magasabban biztosítandók;

d) a termelő tartozik az aratást oly módon eszközölni, hogy a hosszabb kender lehetőleg külön jusson a rövidebbtől, de e végből nem lesz köteles a kendert válogatni és szortirozva összekötni, hogy nem csupán arra kell tekintettel lennie, hogy a hol akár a föld minősége miatt, akár más okból a kender növése alacsonyabbra maradt volna, ezen részek termése külön legyen kérébe kötve, más különben pedig a kendert, ugy, a hogy termelt, s learatva a gép vagy a sarló után markokba szedetett, minden egyéb válogatás nélkül kérébe kötheti;

e) tartozik a kéréket úgy kötni, hogy azok közepén átmérve az erre kiszabott szinnyel négy uj között meghuzva és megmérve zöld állapotban 8, száraz állapotban 6 bécsi hüvelyk vagy is 158 milliméter átméretűek legyenek.

A fonnyasztott állapotban a vágás után azonnal, avagy ősszel a jól szárított állapotban átadott kender kérék az átadás alkalmával fognak a hosszúság és kéve vastagság szempontjából megmérni és megszámláltatni, a kazalba rakott kenderéknél ellenben csak a kérék átmérete fog ellenőriztetni, az átszámolás azonban csak a hajóra vagy vasutra szállításkor fog megtörténni.

III. A termelő az ugy nevezett zöld-áztatás eszközölhetése végett . . . áztató vizet s ennek közelében . . . holdnyi szárító területet . . . hónapokra díjtalan szabad használatra átengedi.

IV. A vállalkozó gyárosok pedig egyetemleg kötelezik magukat, hogy a termelő által termelt 75 ctmnél hosszabb összes kendert átveszik és fizetni fognak:

a) minden kéve kenderért 75 cmtről 1 méterig 3 krajcárt;

b) minden kéve kenderért 1 mtről 1 és fél mtrig 5 krajcárt;

c) minden kéve kenderért 1 és fél mtről 2 mtrig 6 krajcárt;

d) minden kéve kenderért 2 mtrig 7 krajcárt s egyetemleg kötelezik magukat, illetve az általuk alkotandó részvénytársaságot, hogy az átadott kendernek a főntebbiek szerint megszabott árát a termelőnek vagy megbízottjának az átadás-kor azonnal ki fogják fizetni. Megjegyeztetvén, hogy e kenderkévek hosszúságának mérése akként történend, hogy a kéve általános hosszúságából 15 ctmr le fog vonatni, hogy egyrészt a kérékben levő hosszabb és rövidebb kórók közötti különbség méltányos kiegyenlítést nyerjen; másrészt pedig, hogy a kérék felső részén levő magvas és virágos részei a kendernek, melyek

a kikészítésre nem alkalmasak, ezután le-számíttathassanak.

V. Kötelesek a vállalkozó gyárosok a termelőnek az ez által télire bekazalozott kenderekért ezek értékére, ha a termelő által úgy kivántatik, január vagy február hóban . . . frt előleget kamat nélkül adni, a mely összeg a legközelebbi kender átadásakor le fog számíttatni.

VI. A jelen szerződés kincstári illetéket gyárosok fizetik.

VII. A jelen szerződésből eredhető pör esetén a felek alávetik magukat a szegedi kir. járásbírósnak sommás szóbeli eljárása illetékességének.

Nb. Gyárosok tartoznak a termelőnek holdanként 4 frot minden évi nov. hóban készpénzben vagy természetben vetőmagra előlegezni.

Tárgysorozata

Csongrádvármegye törvényhatósági bizottságának Szentesen, 1887. évi augusztus hó 30-án és folytatva tartandó rendkívüli közgyűlésének, melyben az alább jegyzett ügyek fognak elintéztetni.

1. A nagyméltósági magyar királyi belügyminiszteriumnak 38249. sz. a. kelt intézvénnyel, melylyel a vármegyei tiszt-, segéd-, kezelő és szolgaszemélyzet nyugdíj alapszabályzatát módosítás végett leküldi.

2. A nagyméltósági magyar királyi belügyminiszteriumnak folyó évi 44518. sz. a. kelt intézvénnyel, a vármegyei tiszt nyugdíj alapról 1886-ik évre szerkesztett számadási kivonatának vonatkozólag.

3. Ugyanannak 33523. sz. a. kelt intézvénnyel, a megyeházi nagyterem számára festetni szándékolt képek költségeinek miként fedezése tárgyában.

4. Ugyanannak 51572. sz. a. kelt intézvénnyel, a kisteleki 1886-ik évi gyámpénztári mérlegnek és számadásnak felterjesztése tárgyában.

5. Ugyanannak 49262. sz. a. kelt intézvénnyel, melylyel a szegvári megyei épületnél teljesített javítási munkákért járó összegnek a tartalék alapról leendő fedezését jóváhagyja.

6. A nagyméltósági magyar királyi belügyminiszternek 29076. sz. a. kelt intézvénnyel, melylyel a vármegye törvényhatósága által a ló, szarvasmarha és sertés tenyésztés érdekében alkotott szabályrendeletet jóváhagyja.

7. Ugyanannak 51082. sz. a. kelt intézvénnyel, Csongrád város 1886-ik évi gyámpénztári mérlegének és számadásának fejlesztése tárgyában.

8. Ugyanannak 50926. sz. a. kelt intézvénnyel, melylyel a betegség vagy szellemi fogyatkozás folytán munkaképtelenné vált tisztviselő-, segéd- és kezelőszemélyzet tagjaival szemben követendő eljárásról alkotott szabályrendeletet módosítás végett leküldi.

9. Ugyanannak 49031. sz. a. kelt intézvénnyel, melyben értesíti, hogy a vármegye házipénztáráról 1886-ik évi július 12-től azon év végéig vezetett számadás iránt folytatott tárgyalás teljesen befejezettnek tekintendő.

10. Ugyanannak 44514. sz. a. kelt intézvénnyel, melyben értesít, hogy a vármegye 1886. évi betegápolási alap számadása helyesnek találtatott.

11. Ugyanannak 44517. sz. a. kelt intézvénnyel, melyben értesíti, hogy a székház építési alapról 1886. évre vezetett számadás helyesnek találtatott.

12. Ugyanannak 44510. sz. a. kelt intézvénnyel arról, hogy a megyei 1886. évi házipénztári tartalék alapról szerkesztett számadás helyesnek találtatott.

13. Ugyanannak 44516. sz. a. kelt intézvénnyel arról, hogy a megyei 1886. évi katona beszállásolási alapról vezetett számadás helyesnek találtatott.

14. A nagyméltósági magyar királyi belügyminiszterium 31835. sz. a. kelt intézvénnyel, a megyei házi pénztáról 1885. évben vezetett számadás felülvizsgálata folytán felmerült észrevételek tárgyában.

15. Ugyanannak 38886. sz. a. kelt intézvénnyel, a magyarországi több tűz- és víz által károsult községek lakosai részére könyöradományok gyűjtése iránt.

16. Ugyanannak 44520. sz. a. kelt intézvénnyel, a felgyő-vidratoroki árvatári 1886-ik évi mérlege tárgyában.

17. A nagyméltósági magyar királyi közmunka- és közlekedési miniszteriumnak a közmunka váltási utak megállapítása és az utfenntartási költség előirányzat mikénti tárgyalása iránt f. évi 21334. sz. a. kibocsátott körrendelete.

18. Ugyanannak 32111. sz. a. kelt intézvénnyel, melylyel a magyar királyi posta és távírda igazgatóságok hatáskörére vonatkozólag kiadott utasítást közli.

19. A nagyméltósági magyar királyi földmívelés-, ipar- és kereskedelemügyi miniszterium 29740. sz. a. kelt intézvénnyel, melylyel a szentesi ipartestület alapszabályait módosítás végett leküldi.

20. Ugyanannak 29261. sz. a. kelt intézvénnyel kaposán a „mezőgazdasági rendtartás-“t tárgyzó előadói javaslatot tanulmány tárgyává tétel végett leküldi.

21. A nagyméltósági magyar királyi pénzügyminiszteriumnak 30104. sz. a. kiadott körrendelete, a lólevél őrlopok megszerzése és kezelése tárgyában.

22. Tápé község jelentése, a vármegyének Tápén levő epreskertje bérbé adásáról.

23. Tápé község előjáróságának kérvénye, az adóvégrehajtási eljárásnak a jövő 1888-ik év szeptember haváig beszüntetése és vetőmag költsön kieszközlése tárgyában.

24. Sándorfalva községnek az 1887. évre szerkesztett pótköltségvetése.

25. A megyei pénztári hivatal jelentése a megyei székházépítési alappénztár kiegészítésére más pénztárakból kölcsönvett összegek visszatérítése tárgyában.

26. A szövetségbe lépett gazdasági egyesületek végrehajtó bizottságának felhívása, a vásárok korlátozása iránt a kormánytól szükséges lépések megtétele tárgyában.

27. Több községektől beérkezett számadások elbírálása.

Kelt Szentesen, 1887. évi aug. hó 15.

Stammer Sándor
alispán.

Mindszent község szervezeti szabályrendelete.

(Folytatás.)

32. §. Kiadványok csak hitelesített jegyzőkönyvből eszközölhetők. Ha pedig valamely ügy kiadványozása, vagy fölterjesztése a jegyzőkönyv hitelesítéséig el nem halasztható, akkor a sürgős kiadvány szerkezete a 31. §-ban szervezett hitelesítő bizottság által soron kívül hitelesített meg.

33. §. A határozatokat, fölterjesztéseket, átiratokat és leveleket az elnök és a jegyző írja alá. Magánfelek a határozatokat jegyzői hivatal útján kapják meg. Magánfelek kiváratára a határozatoknak másolatban való kiadása iránt az elnök intézkedik.

D) Nyilvánosság.

34. §. A közgyűlések nyilvánosak.

35. §. A hallgatóságnak a tanácskozásokat bármilyen módon zavarni tilos, ha az enök egy-

szeri intésére a csendzavarás le nem csillapulna, a hallgatóság kiutasítandó.

E) Határozatok végrehajtása.

36. §. A közgyűlési határozatok végrehajtását a bíró, a törvény- vagy másodbíró, a jegyzők, a tanács, vagy annak egyes tagjai, a rendőrség, pénztárnokok, iskolaszék, a bizottságok vagy szakközégek teljesítik. A végrehajtásra hivatott közegek magában a határozatban megnevezendők.

37. §. A közgyűlés határozatairól, melyek kapcsán a tanács vagy más közegek, avagy bizottságnak jelentése vagy előterjesztése kivántatik, úgy szintén felsőbb, vagy a társhatóságokhoz intézett megkeresésekről, melyekre válasz váratik, a jegyző az A) minta szerint nyilvántartási jegyzéket vezet, s a késedelmes jelentések vagy válaszok szorgalmazása tekintetéből az elnöknel jelentést tesz.

38. §. A közgyűlésnek az önkormányzat körében hozott határozatai elleni fellebbezés az 1886. évi XXII. t.-c. 25. §-a szerint 15 nap alatt történhetik és pedig birtokon belül, ha csak magában a határozatban, a birtokon kívül fellebbezhetés kimondva nincs.

II. FEJEZET.

A bizottságokról.

A) A váltási-bizottság.

39. §. A váltási-bizottság alakítása, tagjainak száma, teendői és jogköre tekintetében, a jelen szabályrendelet I-ső „Függeléké“ intézkedik.

B) A gazdasági-bizottság.

40. §. A gazdasági-bizottság teendői közé tartoznak:

1-ször. A községi közvagyon és javadalmak hasznosítása, értékesítése és haszonbérbe adása feletti tárgyalások és eljárások.

2-ször. A község részére szükséges szerek, jószágok, eszközök, természetvények beszerzése körüli eljárás.

3-ször. A községi középületek javítás és új építkezések feletti felügyelet és ellenőrzés.

4-ször. A község tulajdonához tartozó fekvőségek, jogok, javadalmak és ingóságok leltározása és nyilvántartására való felügyelet.

5-ször. A községi közmunkaerő mikénti ki- rendelésére és felhasználására való felügyelet.

6-ször. Köz- és magánépítkezések, utcai járdák, dobogók és hidak, szépítések és a község rendezésére vonatkozó minden eljárások ellenőrzése és felügyelete.

7-szer. A költségvetési előirányzat tekintetében vélemény nyilvánítás.

8-ször. Mindazon ügyekben a képviselő testület elé a javaslatok előterjesztése.

41. §. A gazdasági bizottság hatásköre alól kivételnek az „Újvilág“ kerthelyisége, a regálejog és az ahhoz tartozó összes ingatlanok, úgy a kurcaréti és tóalji földek kezelése, illetve értékesítése, mert ez az 1-ső „Függelék“-ben külön szervezett „váltási bizottság“ hatáskörébe van utalva. E kivétel addig áll fenn, míg a most érintett fekvőségek és jogok váltási, illetve vételi árának kifizetésére a „pesti első hazai takarékpénztári egyesület“-től felvett 225000 frt kölcsön visszafizetve nem lesz.

42. §. A gazdasági bizottság áll: a bíró elnökle mellett a törvény- vagy másodbíróból, a jegyzőből, a ki a bizottság üléseiről és tanácskozásairól fölveendő jegyzőkönyveket is vezet — és a közgyűlés által 3 évre választott 3 tagból

43. §. Ha valamelyik választott bizottsági tag időközben a képviselő-testület tagja lenni megszűnnék, helye a közgyűlésen új választás által töltendő be.

Ezen §. rendelkezése kiterjed a többi bizottságokra is.

C) Az egészségügyi bizottság.

44. §. Az egészségügyi bizottság vélemény-

nyező és indítványozó testület lévén, rendszerint csak az előjáróság útján érintkezik az első foku egészségügyi hatósággal.

45. §. Veszélyes járványok alkalmával az egészségügyi bizottság járvány bizottsággá alakul, mely esetben az elnökséget a bíró, vagy ennek helyettese veszi át; s az ekként alakított járványbizottság — a községi hatóság jogkörén belül — a szükséges óvszabályok elrendelésére, illetőleg kivételére az első foku egészségügyi hatósággal és más szomszédos hatóságokkal való közvetlen érintkezés felhatalmaztatik.

48. §. Az egészségügyi bizottság hatásköréhez tartozik:

1-ször. A községi tanács, illetve a községi előjáróság, vagy a közgyűlés által hozzá intézett egészségügyi tárgyában véleményadás.

2-szor. Felügyel a közegészséget, a köztisztaságot, a himlőoltást, halottkémlést, husvizsgálatot, tápszerek és italok vizsgálatát illető rendszabályok foganatosítására, nemkülönben a vakok és tébolydai ápolásra nem minősített elmebeteg, hülyék siketnémák, nyomorékok, lelenek és dajkaságba adottak nyilvántartására, és előterjesztést tesz a netán észlelt hiányok orvoslása tekintetéből.

3-szor. A községi szülésznői állomás betöltésénél a kijelölés jogát gyakorolja.

(Folyt. köv.)

ERTESITES.

A Szentés városi polg. leányiskolában a jövő tanévre a beiratások szept. hó 1., 2., 3. napjain történnek d. e. 9 és 12 óra, d. u. 3 és 5 óra között. Szept. 4-én délelőtt 9 órakor veszi kezdetét a felvételi vizsga.

A polg. leányiskola I. osztályába csak oly tanuló léphet be:

a) ki a 9 évet betöltötte;

b) ki az elemi iskola IV. osztályát elvégezte és erről hiteles bizonyítványt felmutathat;

c) ki a felvételi vizsgálatot jó sikerrel leteszi.

A beiratások alkalmával tartozik minden tanuló keresztlevelét, illetőleg születési bizonyítványát felmutatni.

Tandij egész évre négy forint, fél-évenként előre fizetendő, beiratkozási díj 50 krajcár.

Szegénysorsu jó magaviseleti tanulók, kik tandij elengedésében akarnak részesülni, ez iránti kérvényeiket a városi tek. iskolaszékhez nyújtják be.

Szentés, 1887. aug. 23.

Az igazgatóság.

Helyi és vegyes hírek.

— „Lajos“ napját megünnepelték nálunk is. A 48-as kör saját helyiségében, többen ft. Keller Lajos tisztelt plébános ur vendégszerető házában. Félköszöntők, vig kedv egyik helyen sem hiányzott.

— Sz.-István napján ünnepélyes isteni tisztelet tartatott a helybeli róm. kath. templomban, ép így ő felsége a király születése napján.

— A hajóközlekedés. Szeged és Szolnok között f. hó 24-én, a megjavult vizállás következtében ismét helyreállott. Ugy teherárak, mint utasok a szokott napokon fölvetetnek.

— Gyűlések. Csongrád megye közigazgatási bizottsága e hó 29-én tartja e havi gyűlését. Rendkívüli megyei közgyűlés lesz e hó 30-án, a körös-tisza-marosi ármentesítő, társulat jöv ő h ó 1-én fog Szentésen ülésezni, főleg az utóbbi gyűlés igen nagy horderejű határozatokat lesz hivatva hozni, miért is újjól fog föl hívjuk e gyűlésre az érdekeltek figyelmét.

— Szegvár község halad. Örömmel értesülünk, hogy a szomszéd község e hó 18-án tartott közgyűlésében egy gyermekmenhely felállítását elhatározta. Az ez ügyben megkeresett

iskolaszék az időt már annyira előre haladottnak látja, hogy a szükséges munkálatokat csak jövő évre veszik foganatba. (Kár volt elodázni ez ügyet. Hát a Mindszenten ez ügyben kiküldött bizottság mit tesz?)

— Hymen. Hacker Mátyás a Csongrád városi takarékpénztár derék könyvelője jövő hó 6-án vezetendi Zentán oltárhoz Goldstein Regina urhölgyet, Goldstein Zsigmond ur kedves leányát.

— Lölöpás. Kohn József sövényházi bérlő tanyájáról 2 szép csikót loptak el eddig ismeretlen tettesek e hó 20-án virradóra. A gazoknak volt miben válogatni; hogy értik a lovak értékét, mutatja az, hogy pár nappal előbb azért a 2 csikóért 600 frtot ígértek. A nyomozás megindult, bizonyára lassabban halad, mint a csikók. A tolvajok aligha hamarabb nem érnek célt, mint a vizsgálat.

— Rosz nő, hü leány. B. J. kovácsmester első neje elhalván, újra megnősült, de úgy látzik azért, hogy „hü“ (?) felesége folyton szökésben legyen. Míg a férj Csongrádon járt, az asszony Szőke Mihály fuvarossal a ház elé állított s onnan minden megmozdíthatót, kezdtek volna a kocsira hordani, de B. 12 éves kis lánya bezárta az ajtót a kulcsot magához vette. A szökevény asszonyt azonban nem gátolta e körülmény. Kifeszítette az ablakrácsot és azon át kezdte kirakodni, a kis lány baltát ragadott, hogy onnan mitsem enged elvinni. Szegény kiscsiny! A mostoha jól elverte, a kis lány azonban szintén megvágta a baltával a jó (?) anya kezét és atyja jeggyűrűjét sikerült megmentenie. Az asszony — másodszer szökött — uton van a holmival, ellene és a fuvaros ellen a vizsgálat folyik.

— Csavargó. Bódi Albertnek hívják a fiatal embert, ki Szegváron járván, Barna Julis cigány-asszonynál az iránt tudakozódott: mondaná meg neki, hol volna valami értékes holmi, melyet ellophatna, mert hát ehez a mesterséghez ő ért. Barna Julis dicséretére válik, hogy nem szökött a gézenguzzal, hanem följelentette az előjáróságnak. Ez a félkezü jó madarat elfogatta, a szolgabíróshoz átkisértette, innen Sz.-K.-Páljiba toloncolták a biharmegyei jó embert.

— Bál. A tömörkényi templom ma-holnap elkészül. A belső fölszerelés beszerzését tette magának föladatává néhány polgár és e címen már a második bálát rendezik. Mai napon Bárdos Flórián vendéglős helyiségeiben lesz bál. Beléptidij személyenként 40 kr. A cél iránti tekintetből felülfizetések köszönettel fogadtatnak és hirlapilag nyugtáztatnak. Fölhívjuk e körülményre olvasóink figyelmét.

— Kisteleken, mint a Csongrád megye írja: Sz.-István napját kegyelettel ülte meg a falu népe, igen sokan vettek részt a Szeged felsőtanyai polgárorség is. Délben Varga Ferenc plébános vendégszerető házában mintegy hatvanan vettek részt az ebéden. Délután, mikor a nép ájtatóságát végezte, a fiatalabbak a tánchelyre gyűltek és — ősi szokás szerint — az ünnepélyt táncal rekesztették be, a mely késő éjjelig példás rendben folyt le. Jól esik följegyeznünk, hogy megyénk egyes kisebb községeiben a nép összejövetelére, a hazafias érzet és polgári erények növelésére sokat, többet tesznek. És ez Kisteleken Varga plébánosnak köszönhető, a kinek vendégszerető háza mindig nyitva áll és nemcsak vallásos, de különösen hazafias, szabadabb szellemben tartott prédikáció gyűjtő hatással bírnak. Mi azt tartjuk, hogy sokkal több elismerés illeti azokat, a kik a mai átkos visszavonások közben minél többször szereznek a népnek is alkalmat összejövetelekre, így a közszellemet ébren tartják s azt fokozni igyekeznek. Természetes, hogy ez sok kellemetlenséggel jár és az illetőre nézve anyagi károsodásokat is von maga után. De a kik tehetik és meg is teszik emberbaráti és polgári kötelességüket: azoknak kettős elismeréssel tartozunk.

— Katonai lóvásár. Mult számunkban említettük, hogy a szomszéd megyékben több helyen fog a földm. ipar és keresk. miniszter a hadsereg részére lovakat vásárolni. Csongrád megye törvényhatóságát is megkereste a miniszter s tudatta, hogy a megye területén Szentésen f. évi-október 4-én, H.-M.-Vásárhelyen pedig október 9-én fog a katonai lóvásár megtartatni. A miniszter körrendeletében tudatja azt is, hogy a tenyésztők teljes bizalommal vezessék elő katonai célokra lovaikat, mert az a főcél, hogy egyenesen a lótenyésztőktől minden közvetítő nélkül vétessenek meg a lovak. Inkább a tulajdonos nyerjen, mint a közvetítő. Megvétetnek 4 egész 7 éves és legalább 158 cm. (15 markos) magas lovak, a melyekért az árak nyomban lefiztetnek. Midőn a lótenyésztők figyelmét e körülményre föl hívjuk, egyuttal azt is megjegyezzük, hogy a kormány a maga részéről minden alkalmat meg kíván ragadni, hogy a gazdaközönség figyelmét a folytonos magtermeléstől elvonja.

— A szeged-dorosmai országút dorosmai részének kiépítése éppen úgy, mint a szegedi rész vállalat ntján fog megtörténni. Az állam-építészeti hivatal ki is irta már a vállalat elnyerésére a versenytárgyalást s ez szeptember 1-én ejtetik meg. Az utnak összes költségei 72,838 frt 78 kr-ra vannak előirányozva.

— A Tiszaszabályozásról. Patakó György nevű uriember, a ki a kis-tiszai zsilipszakadást az azt mondta, hogy a szakadást egy nap alatt elfogja — most röpiratot irt a Tiszaszabályozásról, mely Hügel Ottó nagyváradi könyvkereskedőnél jelent meg. Semmi újat nem mond a 30 lapnyi röpirat, a mi benne jó, azt már szakemberek rég elmondták, a mi benne meg új, az meg nem igen állhat meg. A röpirat hozzánk is beküldött s kivonatos ismertetését itt adjuk. A röpirat négy fejezetre van osztva. Az első és leghosszabb a tiszaszabályozás főhibájáról és ennek következményeiről szól. Ezt a főhibát mindnyájan tudjuk, a kik a tiszavölgyön lakunk: hogy a folyót fölülről kezdték szabályozni, minélfogva így az alsó részen, hol különben is jóval kisebb a folyó esése, mint odafönn, a fölülről nagy sebességgel alá siető folyó nagy mértékben sekélyesíti, iszappal telíti a tiszamedret; a szerző számításai szerint a meder az utolsó harminc év alatt éppen 2 meter magas iszapréteggel emelkedett. El fog jönni nemsokára az az időpont, — mondja — a mikor a meder annyira beiszapolódik, hogy bármily magas töltéseket huzzannak is a folyó két partjára, a víz a legesekélyebb áradás mellett sem fog többé elférni a medrében, hanem el fogja önteni az egész vidéket. Ezt az időt a szerző 50 esztendőre teszi, és megjósolja Szeged újabb katasztrófáját is. Ezt a katasztrófát, szerző szerint még akkor sem kerülheti ki Szeged, ha az Aldunát esetleg szabályoznák; mivel a vaskapu és a kazánszoros szikláit a legnagyobb költségek árán sem lehet annyira letörni és eltávolítani, hogy a folyam gyorsasága jelentékenyen nőne. — Az Alduna szabályozása, a szerző szerint, legfőképpen 200—250 évre odázná el Szeged és az alsó tiszavidék katasztrófáját. A katasztrófa elhárítására, szerinte, csak egy mód van: ha mesterséges ártereket létesítenek a Tisza mentén, a hova a vizet időközönként kieresztik. Az ezen árterekre eső föld föl lenne ugyan áldozva egy évre, de a nemzeti vagyon még sem szenvedne veszteséget; mert a tiszavidék többi része meg lenne mentve s az ártereken levő halbőség és a nem árvizes években bekövetkező nagy termés dusan kárpótolná az ártereknek az árvizes években elmaradt jövedelmét. Így van ez a Nilus-völgyön is, hol nemcsak nem töltik el a folyót, hanem mesterségesen rá is eresztik a földre s a megáztatott, beiszapolított talaj két aratást ad egy évben. — A második fejezetben a szerző a tiszaparti töltésekkel fog-

lalkozik s hibájokul rójjá föl, hogy nincsenek befásítva. A befásítás nemcsak növelné a töltések ellenállási képességét, hanem jelentékeny hasznót is hajtana. — A harmadik fejezet a zsilipekről szól, a melyeket a szerző kárhoztat s helyükbe az önműködő szeleppel elzárt csövek alkalmazását ajánlja, a melyek által nemcsak a kistiszai szakadáshoz hasonló katasztrófák ismétlődése lenne kizárva, hanem a belvizek levezetése is könnyebben lenne eszközölhető.

— Egy kitűnő gyógyszer a dr. Popp J udvari fogorvos által már évtizedek óta készített növényzsuppan, mely nemcsak mint piperezsuppan, de mint gyógyszer is híres, a meny nyiben a mellett, hogy a bőrt rendkívül finomítja, arról állandó használat mellett minden kiütést, foltot stb. eltávolít. Ára csekély: mindössze 30 kr. és minden gyógyszerárban kapható.

— A „Magyar Dal-Album“ hatodik folyamának 10-ik vagyis utolsó füzeté megjelent, a következő rendkívül érdekes 20 dallam tartalommal: 1. Sárga lábú csicsérgő kis madár. 2. Sir a kis lány a Balaton partján. 3. Sir a kis lány, jár-kél az udvarban. 4. Sirhatsz te is kormos. 5. Sujt az átok, mert szerettek. 6. Szánd meg sorsomat. 7. Száz esztendő faterék. 8. Szerencse fel! szerencse le! 9. Szombat este tíz az óra. 10. Tarka paszuly, tarka paszuly. 11. Tiszán tul, Dunán tul. 12. Tul a hegyen csörgedez egy kis patak, 13. Ugy szeretlek, majd meghalok teerted. 14. Ut tehát már ama boldog óra. 15. Vasárnap hogy haza hazá jöttem. 16. Véged lesz nekem cigány. 17. Vége, vége, mindennek. 18. Volt nekem egy tulitulpántos kala kalapom. 19. Volt szeretöm egy kis lányka. 20. Zord az idő.— Megrendeléseket még mindig elfogad a „Magyar Album“ kiadóhivatala Győrött, s pedig egy-egy kötetre 1 frt 80 kr. — Megjegyzendő, hogy a „Magyar Dal Album“ bizonytalan ideig ismét szünetelni fog.

Közgazdaság.

Leartattunk, jó részben elnyomtattunk, sokan kényszerítve voltunk gabonánkon pocsék áron is tudni. Kényszerítve mondom, mert egy-egy éven át fárad a földmives még pénzhez jut, akkor az mintha szárnya volna, úgy elröpül, a ház kicsije, nagyja lerongyul egész esztendő alatt, meggyülik az adóhátralék, egyéb tartozások fizetését ez időre halasztjuk és így bizony 6 frtos buza árak mellett hamar vége a termés árának.

Hová is jutunk ily gabonaárak mellett!? Mást termelünk ne buzát? Talajunk, igaz, páratlan jó és mégis talán a buza az, melyet legjobban megterem, amellyel, hogy a buza termesztése olyalkatrészeket igényel, mely más gabonáknak termelésénél kevésbé vonatik el az anyaföldtől.

Évek során át repce termés e vidéken nem sikerült, a mellett a hajdan jó árak szintén lesilányultak, úgy, hogy mai nap már e nagy kockázatu növényt nem termelik. A buza árak rosszak, a zab, árpa leginkább belfogyasztásra termeltetnek és aligha oda nem tereli a rossz buza ár a földmives osztályt, hogy rozst, árpát, zabot vessen kivételre. Kevésbé jó és pihent földben megteremnek, aránylag e két utóbbi sokkal többet ad holdanként, úgy, hogy lehetséges termés, közép árak mellett a buza termés árát haladja.

A földmivelés egyik jövedelmező ága a dohánytermelés államilag kezelt monopolim, kevés területre van engedély adva, építkezéssel, kertészek ellátásával járó és így általánosságban nem érvényesíthető; újabb időben a „kendertermelés“t iparkodnak meghonosítani, terjeszteni, s ha igaz, hogy ebből a földmivesnek nagyobb jövedelme lesz, úgy kétségtelen fordulat álland be a gazda rossz viszonyaiban.

Gabonaüzletünk egyébként elég élénk van verseny a kereskedők között, a mi eddig nem volt és ez csakis gazdáink előnyére szolgál. Más években egy-két hajó rakodott, termésüket gazdáink elvitték H.-M.-Vásárhelyre, Szentésre, ott jobb árt értek el, most, hogy a

verseny meg indult, itthon is jobb árakat érnek el, nem töltenek el tehát egy napot 8—10 m. gabona eladásával a szomszédban, nem fizetnek vámot, hanem itthon pár óra alatt el- és átadják gabonájukat, és nem csalódnak, meg van az ár, de meg a gabona sulya is.

A környék vásárjain a szarvasmarha ára még mindig rossz.

Adakozások a szegvári új oltárookra.

Miután a szegvári oltárujtás keletkezésének nyilvános ismertetésével közérdekűnek tekinthetővé lett egyéb ez ügyre vonatkozó részletesebb tudósítás is, ennél fogva helyesnek látszik e sorok írója előtt ezuttal adakozások közlésére kiterjeszkedni és pedig oly célből, hogy azokért a némes ügy nevében nyilvános köszönet mondassék és az adományok nyugtáztassanak.

A szentély és oltárujtás összes költségei 2000 frtot tesznek ki, mely összeg elég jutányosnak tűnik fel, ha tekintetbe vesszük a szövetkezet munkájának miniszteri intézkedés folytán szakszerű országos ajánlással biztosított szababosságát és izlésességét és ha figyelemre méltatjuk azon kedvező körülményt is, melyszerint a szövetkezet legfőbb érdeke működésének kezdetén egyedül az volt, hogy szép munkája által nyereség hajhászása nélkül további működésének biztosítására jó hírnevét megalapítsa. Ugy lehet, hogy néhány év után, ha jó hírnevében megerősödik a szövetkezet és így a nyereség a szövetkezet felvirágozása válik fővérdékké, a szegvárival egyenlő munka mennyisége értéke esetleg megkétszereződik és akkor egyuttal alkalmuk lesz az ez ügyben érdekelteknek teljes meggyőződést szerezni azon tapintatról is, melylyel a helyzet tökéletes felismerése mellett az oltárok és szentély megnyitására az intézők a kinalkozó kedvező alkalmat mindenáron megragadni üdvösnök tartották és annak végrehajtását sürgették, a melyről gondoskodni már különben is kellett.

Ekkoráig az adakozók nevei és adományai következők:

A szegvári templom magánpénztárából 350 frt, ngos Körrey Ferenc c. kanonok-plébános 475 frt, gróf Zichy Hypolit pápai kamarás ő méltósága Budapestről 50 frt, Pity Mihály Budáról 20, nt. Frankó József szegvári s. lelkes 20, Kenderesi Sz. Mátyás 30, Földváry Mihály 25, Gajda Ferenc 20, a szegvári Mária társulat 30, a szegv. halotti társulat 100, Körrey Mária 5, Pity István jegyző 5, Kovalcsik Pál 2, Erdélyi László kántor 2.50, Csatorday Anna cseléd 1, Csibulya Mária cseléd 1, tek. Halus József nyug. tisztartó 1, Földváry Teréz 1, Kerekes Balázs H.-M.-Vásárhelyről 1, Gyöngyösi Johanna 2, Hegyi Anna 1, Szücs János 2 frt, Agoston József 1.5, Mészáros Istvánné 30 kr, Szücs Rókus 25, Kecskés Antalné 5, Konec Ferenc 1 frt, özv. Mezey Pálné, Ludányi Veron 50 kr, Mezey Mária 1, Deák János 5, Katona János 2, Muzsik János 10, tiszt. Salánky István kegyesrendű 1, ifj. Mezey János 2 frt, Bacsa Viktor 40 kr, Magyar Ágnes 40 kr, egy ebéd alkalmával 4, özv. Bihari Józsefné, Gila Anna 5, Szarka István 15, Bihari Katalin 5, Nagy Ferenc cseléd 1, Hevesy István és neje Rác Rozália 5, Holmann István 1, Rozgonyi Borbála 1 frt, Szabó Veronika 50 kr, Bory István 40 kr, Szöke György 10, Gémes Gábor 3, Nagy Pál 5, Berkec András 5, Gémes István 5, Kiss Julianna 5, Mészáros András 10, Trupolay Pál 2, ennek neje 1, ifj. Berkec Ferenc 5, Kosztolányi Pál 2 frt, Pető Teréz 50 kr, özv. Bihari Istvánné, szül. Gémes Viktor 5, özv. Tóth Ignác 3 frt, Sütő Teréz 1 frt, Goda Balázs 1 frt, Veréb Tóth Ferenc 2, Gajda Veron 1 frt, Csúrka János 1 frt, Katona József 2 frt, Kosztolányi Elek 20 kr, Pap József 20 kr, Varju András 5 frt, Deák Franciska 2, Remszó Mátyás béres 2, Vig Istvánné, Ternay Veron 2, Kovalcsik János 2, Kovalcsik Mihály 1, özv. Bacsa Istvánné 5, Bacsa Lőrinc 2, öreg. Rozgonyi Mihály 3, Anderkó András 1.50, Levendovics Márton 4 frt, Putnoki Ferenc 50 kr, Bánfi József béres 1, Kiss Gila Mihály 1 frt, Bárány Rókus 50 kr, Bárány Antal 1, Szücs András 3 frt, Orosz Anna 50 kr, Mészáros Rozália 5 kr, Pity Veronika 1 frt, Varju János 5 frt, Bónus Péter 25 forint, Vig Franciska 2 forint, Nagy Miklós 1 frt, Bányai József cseléd 40 kr, özv. Mihály Ferencné 60 kr, Mihály György 60 kr, Katona János 20 kr, Levendovics Terézia 1, és férje Szöke János 5, Mészáros Miklós 2, Bihari Pál József 10, Katona Kis János 4,

Boros Antal 1, Deák András 1, Horváth Ferencné 5 frt, Borák János béres 50 kr, Agoston Anna Pity Elekné 1 frt, Mészáros István 40 kr, Bihari Ferenc 10 és neje Tóth Anna 5, gyermekei: András 1, Veron 1, Ferenc 1, Antal 1, Katalin 1, József 1, Anna 1, István 1, Mária 1, Pity László gazdatiszt 2 frt. — Összesen 1385 frt 15 kr.

Mindezen adományokat az ügy nevében ismételtelen melegen megköszönjük és azt a nyilvánosság előtt nyugtatjuk, kérve az érdekelt szegváriakat, az adakozások buzgó és szorgalmas folytatására. A további adakozások is a tek. szerkesztő ur engedelméből e lapok útján késedelem nélkül lesznek közzétéve, hogy azokat megköszönjük és nyugtázzuk.

Az itt közölt tényleges adakozók névsorán kívül számosan vannak még, kik csupán sajátkezűleg beirt megajánlásokat tettek. Ezen jó szándéku megajánlók is egyelőre fogadják köszönetünket.

Igen jó szinben tünteti fel továbbá községünk közönségében a vallásos dolgok iránt való meleg érdeklődést a következő ajándékok és ajánlatok elősorolása.

Dr. Virág Lajosné urnő és kedves nővére Glósz Irma kisasszony egy igen izlésesen készült csemetyű szalagot készítettek a templom részére. A diszes szalag bordóbarsony alappal bir, szines selyemmel himzett rózsza koszorúval van diszítve, igen csinos kivitellel.

Szöke János, gróf Zichy Hypolit pápai kamarás udvarmestere, ki Budapesten lakik ugyan, de szegvári születésű, szülő helye iránti kegyeletből egy pompás oltárterítővel ajándékozta meg templomunkat.

Krug János helybeli gőzmalom tulajdonos kedves családja körében diszes oltárpárnákon munkálkodnak, melyek szinte a szegvári templom használatára szánvák.

Varju János becsületes, vallásos földmivelő pedig mindeneiket megelőzőleg, mégkora tavasszal egy szép új győntatószékkel szaporította meg a templom butorzatát.

Szinte helybeli lakos Szöke György már megtette a megrendelést Jakobey Károly festőművésznél egy nagyobb kiállítású „Szt. Háromság“ képre, melyet azon helyzetétől indítatva, hogy nincsenek gyermekei, kik nevét fentartásák, fogadalomból készített.

Rác András és Muzsik András téglagyárosok templomunk sekrestyéjének márványszerű négyszög sima téglákkal való kirakását határozták el, mit mint komoly szándékot, a plébánia hivatalnál be is jelentettek.

Néhai tek. Vidovics Mihály csongrádmegye egykori köztisztjelethen állott alispánjának gyermekei pedig a templom szentélyében a régi romlásnak indult családi padot, új csinos paddal helyettesítették.

Szarka István és neje Bihari Katalin pedig 100 frtot megközelítő értékű egypár diszes lohogót vásárolnak a templom használatára. A megrendelés már meg is van téve.

Fogadják a nemesszüvi ajándékozók szép adományaikért a legnemesebb ügy nevében hálas köszönetünket.

Gőzhajózási menetrend.

Szegedről—Szentés felé: vasárnap és szerdán reggel 5 órakor.

Mindszentről—Szegedre: hétfőn és pénteken d. e. 11 óra előtt nem.

Vasuti menetrend.

H.-M.-Vásárhelyről—Szeged felé: reggel 6 óra 51 perckor, délután 7 óra 10 perckor.

H.-M.-Vásárhelyről—Nagy-Várad felé: délelőtt 9 óra 33 perckor, délután 6 óra 51 perckor.

Kistelekről—Budapestre: személyvonat éjjel után 2 órakor, délután 3 órakor, omnibus-vonat reggel 6 órakor.

Kistelekről—Szegedre: személyvonat déli 12 órakor, éjjel 12 órakor, omnibus-vonat délután 6 órakor.

Felelős szerkesztők:

HUBACSEK PÁL és SZOBOTKA GUSZTÁV

Kiadótulajdonos:

AZ ALAPÍTÓ EGYESÜLET.